

Dual. Trànsits i encreuaments per la Història de l'Art

DATES: del 12 de juliol al 23 d'octubre de 2005

Centre d'Art la Panera

Pl. de la Panera, núm. 2 25002 Lleida

Tel. 973 262 185 lapanera@paeria.es

HORARI: de dimarts a dissabte, de 10 a 14 h i de 16 a 20 h. Diumenges i festius de 10 a 14 h. Dilluns tancat.

Visites comentades per al públic en general: de dimarts a divendres de 10 a 13 h i de 16 a 19 h. Dissabtes a les 12 h i a les 18 h. Diumenges a les 12 h.

Entrada Lliure

Museu Diocesà i Comarcal de Lleida

Església de Sant Martí

C/ Jaume I el conqueridor, 1

25002 Lleida

973283075 i 973273230

HORARI: de dimarts a dissabte, de 10 a 13.30 h i de 18 a 20 h. Diumenges i festius, de 10 a 13.30 h. Dilluns tancat.

PRESENTACIÓ

Aquest és un projecte expositiu sorgit de l'estreta col·laboració mantinguda amb el Museu de Lleida Diocesà i Comarcal, que ha cedit peces de les seves col·leccions, per tal de poder establir diàlegs entre aquestes i una important selecció d'obres contemporànies. A partir d'uns eixos temàtics, com són la mort, el sacrifici, el ritual, l'ofrena i la paraula, les obres es relacionen en una transversalitat temporal, que posa de manifest la perdurabilitat i vigència d'aquests temes al llarg dels segles. En moltes ocasions, l'artista actual segueix indagant sobre la condició de l'ésser humà, reprenent vies de reflexió i autoconeixement que estan plenament arrelades en la història de la humanitat.

Artistes participants

Marina Abramovic, Christian Boltanski, Antonio Briceño, Daniel Canogar, Javier Codesal, Conce Codina, Pepe Espaliú, Leopoldo Ferrán/Agustina Otero, Roland Fischer, Àlex Francés, La Fura dels Baus, Mona Hatoum, Zhang Huan, Kazuo Katase, Sigalit Landau, James Lee Byars, Eva Lootz, José Maldonado, Antoni Miralda, Vik Muniz, José Noguero, Marina Núñez, Antonio Perumanes, Guillermo Pérez Villalta, Pierre et Gilles, Jaume Plensa, Bettina Rheims, MP & MP Rosado, Fazal Sheikh, Jana Sterbak i Claudia Terstappen.

ESPAIS

SANT MARTÍ

Església de Sant Martí

Sovint l'art contemporani es planteja abandonar els espais que li són habituals, per trobar-ne de nous que facilitin noves lectures alhora que posin de manifest la vigència de certs temes, siguin quins siguin els mitjans emprats o els preceptes estètics seguits. L'art s'interroga sobre l'ésser humà, sobre la seva vida i la seva mort i sobre les qüestions que condicionen la seva existència i, tot sovint, aquestes es corresponen amb expressions de les diferents confessions religioses. Al llarg dels segles les obres d'art ens han anat parlant de la nostra condició humana i és en aquest sentit que el diàleg entre elles ens pot sorprendre, fins i tot xocar, però el cert és que ens segueixen fent reflexionar sobre el sentit darrer de la nostra existència.

Centre d'Art la Panera

LA MORT

L'art com a especulació sobre el fil de la vida que mena al destí final inexorable, que és la mort, ha estat una constant que ha persistit al llarg dels segles. L'enigma no resolt de la mort i en conseqüència la incerta finalitat de la vida han generat tota mena de metàfores, símbols, rituals... per part dels artistes per afrontar el darrer comiat. Els recursos simbòlics persisteixen i encara avui són emprats malgrat la diferència evident de llenguatges visuals utilitzats, tot posant de manifest que en l'artista actual podem seguir entreveient vestigis dels seus antecessors.

EL SACRIFICI

L'actitud sacrificial com a renúncia i a la vegada com a donació ha estat represa per alguns artistes contemporanis, partint de postures anteriors carregades d'un fort sentiment religiós, però enteses ara com a metàfora de tot el que avui pot significar el terme "sacrifici". Amb l'esforç, l'entrega, la dedicació... i sovint també el dolor, l'artista esdevé un demiürg que, atenint-se al seu propi cos, insisteix en les seves febleses i en la implacable servitud a les seves limitacions, com anteriorment feren sants i místics. La recerca dels propis límits que comporta el sacrifici, com a actitud al servei d'una reflexió sobre l'ésser humà, els seus dubtes, les seves creences, però també el seu posicionament en la societat actual.

RITU

Molts dels actes importants que marquen les nostres vides s'acompanyen d'un conjunt de regles rigorosament establertes, que contribueixen a revestir-los d'una pàtina cerimonial que els atorga solemnitat i confirma la seva transcendència. Accions i objectes rituals ocupen un espai i un temps que, com si d'una representació parateatral es tractés, es posen al servei d'uns continguts que els artistes contemporanis han fet evolucionar a partir d'uns fets sacres i religiosos. Ells, però, els posen al servei d'altres reflexions com la pròpia mort, el pas de temps, l'encreuament entre cultures diferents o amb el clar rerefons d'una postura sociopolítica, emprant una acció continuada i repetitiva per mostrar la seva actitud sense ambages.

OFRENA

L'ofrena, com a do brindat a les divinitats en agraïment per alguna necessitat satisfeta o per demanar un favor desitjat, ha estat un procediment emprat en quasi totes les cultures i que ha perdurat al llarg dels segles. Tota mena d'objectes, però molt especialment els relatius al propi cos i al menjar, han estat oferts a les divinitats perquè ens siguin favorables o bé per expiar una culpa. En conseqüència, l'ofrena i el ritu han estat i segueixen sent vies d'aproximació que l'ésser humà intenta establir amb aquelles qüestions que insinuen la seva feblesa en aquest món, per la qual cosa també l'artista avui reflexiona sobre aquests temes deixant entreveure el seu bagatge cultural i el mestissatge entre cultures que avui es produeix ineludiblement.

LA PARAULA

La paraula transmutada en verb quan es carrega d'un fort contingut espiritual ha estat una via de comunicació entre els éssers terrenals i els divins. Oracions, pregàries, prerrogatives, invocacions... pronunciades en públic o en privat han estat la via que l'home ha trobat per relacionar-se amb l'inefable, amb allò que és tan difícil d'expressar per mitjà de les paraules. Les paraules han contribuït a subtitular la imatge d'allò incorpori, immaterial... en definitiva, de l'espiritual. Però, també les consignes, els manaments, les frases lapidàries... ens han advertit insistentment dels perills que poden comportar els poders terrenals. Aleshores una frase com aquesta de Maurice Blanchot esdevé molt pertinent: "Quan tot s'ha enfosquit, regna la claror sense llum que anuncien certes paraules".